

У НОВОМЕ САДУ У НЕДЕЉУ 23 АПРИЛА 1872.

ПОЗОРИШТЕ.

УРЕЂУЈЕ А. ХАЦИЋ.

ИЗЛАЗИ ЧЕТИРИ ПУТА ПРЕКО НЕДЕЉЕ. — СТОЈИ ЗА НОВИ САД 40, А НА СТРАНУ 60 НОВЧИЋА МЕСЕЧНО. —
ЗА ОГЛАСЕ НАПЛАЋУЈЕ СЕ ОД ЈЕДНЕ ВРСТЕ 3 И 30 НОВ. ЗА ЖИГ СВАКИ ПУТ.

КРАЉЕВА СЕЈА.

(Наставак.)

(Дете утчи, матери спиши.)

Неда.

Стани Леонтасе!
Срце мени вели, да то није злоба
Што из тебе збори! Стани, да ми дете
Не буде издајник ако га заплаши
Сузу материна. (Детету.) Иди, Александре!
Иди моје дете; мајка ће те звати
По што буде сама. — (Дете излази). Ја сам
спремна, сада

Говори.

Леонтас.

О Недо!

Неда.

Говори, ја слушам!

Леонтас

Како да говорим а да не крвавим
Оно срце, ког би срећу искупио
И својим животом.

Неда (одважно).

Ово срце знаде

Шта је бол. Говори!

Леонтас (тужно).

Шта ћу? Видим да сам
Ужасно оруђе којим се прна судба
Служи, да несрећу сеје. Сузу твоја
Неј потплачи оног, ко је просу. Чуј сад:
Мијаило ради — да раскине — бригу —
Свезу. — Михаило љуби — другу, љуби
сестру —

4. ПОЈАВА.

(Теодора, у мушким оделу, улази нагло, кад опази
Леонтаса, даје главом стражи знак.)

Теодора (тихо).

Он је забуњен; — слуге неста напрасно; —
Издајство. Згажена змија сад уједа.
(На глас) Леонтас.

Леонтас.

Господару!

Теодора.

Тражих те по двору;
Нужно дело чека тебе у одаји.
(Леонтас повлачи се).

Неда.

Само један часак, да га још запитам.

Леонтас (Теодори).

Жеља посланика мој је закон. По што
Извршим налоге свога господара
Могу наставити прекинуту причу
Што побуди твоје љубопитство.

Теодора (тихо).

На време сам дошла. (Јасно). Краљице, ако те
Љубопитство мори, жалим што ме слепи
Случај у невреме овамо допрати.

Леонтас (тихо).

Куго људска!

Теодора.

Ако краљица зажели
Леонтас ће на мај продужити причу.

Неда.

Није одвећ хитно (Леонтасу). Иди, па се врати
Кад буде времена. — Овде ћеш ме наћи.
(Леонтас излази).

Теодора (тихо).

Ако му челичне полуге на врати
Не буду сметале. (Јасно). Ја се бојим, Недо,
Да ми речи не ће моћи приклонити
Твоју душу, која вальда сада следи
Саслушаној причи.

Неда.

Где је моје ухо,
Ту ми је и душа, а оба су онде
Где је збор задахнут племенитом цели.

Теодора.

Може л' онај, који тебе Недо тражи,
Који тражи зраку твога љунког ока;
Може л' онај друго осећати, хтети,
Него само оно, што је лепо, што је
Племенито? Који љуби грех и злочин,
Томе смета јарко сунце, веруј. А зар
Твоје лице није јарко сунце, које
И пучину срца разгрејати може?

Неда (благо).

Младо срце, као што је твоје, сваки
Стручак у природи за ружицу сматра;
Ваљда за то, што му чиста душа своје
Мирисе пренаша и на оно биље,
Које грешној души само смрада, само
Трња даје.

Теодора.

Ако ово за човека
Дично својство данас моје срце краси,
То је, лепа Недо, твоје дело!

Неда.

Моје?

Теодора.

Не чуди се томе. Добро као и зло
Лепи се за оног, који с њима чешће
У додир долази. У те' кралице
И зликовац да је, човеком би пост'o!
Које чудо, да је твоје нежно срце
Љубављу зрејало, очарало својом
Божанственом силом и моје млађано,
Ал' до скора хладно срце.

Неда.

Твоја љуба

Уживаће слатке плоде овог красног
Рајског цветка.

Теодора.

Не ће, веруј Недо, не ће!

Неда.

Не ће? Твоја љуба?

Теодора.

Не ће! Овај цветак
Вене у пунолјку ако топли зраци
Твога жарког ока не растворе стегу
Зеленог завоја што му цветат смета.

Неда.

Ви мужеви чудне боравите мисли
Кад вам једном срце љубављу запламти:
Не ће жена никог учити да љуби;
Љубав, то је семе што га творац сеје
Кад човека ствара.

Теодора.

Ал' би ово семе
Ил' замрзло или спржило се, да му
Блага душа женска не разгреје, или
Да му не разхлади станаč. Красна Недо!
Ако си гледала када бујни поток
Са врх горе хујећ' ливади у крило
Руши врлет тврду, што му току смета,
А на хитром равну откинути цветак
Где се дришћућ' спрема, да на кришном крају
Мирисаво чело раздроби, па онда
Да увене; или ако си гледала
Крилате ветрове, кад се пусте бесно
Да играју коло око земље, мрким
Ужасом смрачене, а у њихном тамном
Крилу слабо тиче, како тужећ' гине
За мајчиним гњездом, а не може сили
Да одоле крилма — онда си видела
Мог живота прошлост. — Бурнаје, жалосна! —
Као што мутни дани уздизу за сунцем,
Ко' што дете гине за мајчиним крилом;
Тако ми је срце гинуло за зраком
Љубави; — до скора то је тако било; —
Сада више није: сунце само, није
Никад младо цвеће својим сјајним зраком
Обавило тако, као што твоји чари
Мене обгришише; никад није бистра
Роса засијала у јутрењем зраку
Тако красно, као твоје бело лице
Што се сад преда мном у осмејку сија.

Неда.

Твоје плаће речи снимишне копрену
До сад за ме густу. Јесу л' ове речи
Мени намењене? Мени? Неди? Или
Ваљда расиламтела твоја машта снује
Преда мном говоре, за другу доличне.

Теодора.

Теби, теби Недо, моје сунце јарко!
За мене у свету друга и не живи.

Неда.

А ти даруј мени зачуђеној само
Један часак рока, да промислим, шта ћу
Да ти рекнем.

Теодора (тихо).

Пучку ћерку није мука
Победити. (Јасно). Недо, не размишљај дugo;
Љубав не размишља већ осећа.

Неда.

Љубав?
Јест да право рече, љубав не размишља.
Али ја не љубим, ил' да рекнем боље:
Ја не љубим тебе. С тога и размишљам
Шта да чиним, да те корим, или да те
Сажаљевам.

Теодора.

Чини лепа Недо, што ти
Драго, само љуби! Та и сажалење
Често рађа љубав. Жали па ме љуби,
Дивна Недо! (Хоће да је загрли).

Неда.

Сада хоћу да те корим.
Ако твоја младост осрамоти разум
Што дозволи, да ти слепа страст наведе
Ногазити закон мирљиве природе,
Тим што тражиш љубав, где ти борба, где ти
Ваљда и срамота чељусти отвара;
За што заборави закон човечанства,
И закон хришћанства, кој' те учи младог,
Не желити љубу сачовека твога.
Твоје ионашаште ће осуђује.
То ти је камтига!

Дете (укази).

Оди, оди моје дете!
Остани код мајке, давни те већ чекам.

Л И С Т И Ј И.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

(„Поштењаци“) представљани су у уторник 11. априла. Госп. Ј. Племенић, члан народног позоришта у Београду, као гост.

О овој представи бићемо врло кратки, јер немамо много добра да кажемо. Шепоне (Племенић) је така улога, која је готово непрестано на сцени и са свима особама има посла тако, да кад она не иде савршено и тачно, онда и све друге за собом повуче. Наши мили гост је сувише на брзу руку преузео таку голему улогу, а уз то још једнако промукинут био, па се с тога и опажаху паузе и нека необична пргавост у игри, али је уједно провиривала и могућност, да би је кадар био како ваља одиграти са већом спремом. Сликари (Бранци и Недељковић) погрешили су што су се из прва и сами владали као назови-поштењаци. Баскур (Суботић) нам неје доволно поентовао, као што он иначе уме. Зорић беше најбољи Вертиљак; он однесе палму тога вечера. Улога емелинина а парочито евђенијина, намењене су, како чујемо, приличнијим заменицима у тој врсти, али се овога пута у хитости не могаше извести. Дифуровој (Ј. Поповићевој), која је иначе добра у таким улогама, препоручили бисмо да не смеће сума, да је Францускиња у салону.

Б.

НЕКРОЛОГ.

* († Бранко Стефановић — Варади.) члан српске народне позоришне дружине преминуо је након ду-

Теодора (тихо).

Шта је ово? Кugo, ко те сад допрати.

Неда.

Драги сине, учи још за рапа бити
Мајчина обрана. (Узима га на крила).

Слуга (укази).**Слуга.**

Младог краљевића господар позива.

Неда (тихо).

Шта би? Шта ћу јадна?
Укор ми је спреман ако га задржим!
(Јасно). Иди, Александре, иди оцу — само
Не заостај дуго, сунце материно.

(Слуга и дете излазе. Неда гледа кроз прозор).

Теодора.

Недо, не уклањај твоје бело лице,
Један поглед, Недо, приклињем те. —

(Наставиће се.)

жег боловања у Земуну у цвету младости своје. Покојник је у приказивању мањих карактерних и интригантских улога дотерао до леце уметности, а да му је Бог дао живота, био би временом дика и украс наше позоришне дружине. Радио је и на књижевном пољу. Од тог његовог рада штампано је ово: „Појезија и проза.“ Б. С. В. Свеска I. Вереница. Глумчева смрт. У Панчеву, бројотиском Јовановића и Павловића 1871. — 2. „Беседа на парастосу“ српским мучеником и борцем, што су пали 1848 бранећи право и народност своју. Говорио на Усекновење 1871 г. у Земуну Б. С. В. (Трошком Милоша Грабовачког Србина.) У Београду, у штампарији И. Стефановића и друштине 1871. У рукопису је оставио, у колико је има познато, изворну шаљиву игру: „Два дуда“, и ове преводе: 1. „Готован“, или вештина како се до среће долази. Шаљива игра у 5 чинова од Фридриха Шилера. — 2. „Увода у кућу“. Шаљива игра у 2 чина од С. Шлезингера. Грдна штета што нам га смрт угради. Како је лено почeo да ради као књижевник и како је лено напредовао као глумац, то би временом могао бити на дику и себи и роду своме. Нека је на утешу ојађеној му мајци и сестрама што им је мили покојник светлим образом отишао Богу на истину, и што је иза себе оставио лепа гласа у роду своме! Лака му била земљица и вечни спомен међу браћом!

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

ИЗВАН

ПРЕДСТАВА 57.

ПРЕТИПЛАТЕ.

У НОВОМЕ САДУ У НЕДЕЉУ 23 АПРИЛА 1872

У НОВОЈ ПОЗОРИШНОЈ ДВОРANI:

УМЕТНИЦЕ НА КЛАВИРУ.

ШКОЛСКИ НАДЗОРНИК.

ШАЉИВА ИГРА У 1 РАДЊИ, С ПЕВАЊЕМ, ОД БОСТЕ ТРИФКОВИЋА.

ОСОБЕ:

Поповић, школски надзор.	Зорић.	Савета, њени му	Л. Хацићева.
Петровић, сеоски учитељ.	Суботић.	Станко, свршени приправник	Недељковић.
Ката, жена му	Ј. Поповићева.	Писаревић.	Рашић.

Збива се у селу.

ЗА ТИМ:

1. „Валцер из Фауста,“ од Гунода и Листа, свира на клавиру г. Јованка Стојковићева.
2. „Соната“ (Cis-moll, opus 27) од Бетоњна, свира на клавиру Јованка Стојковићева.

ПОСЛЕ ТОГА ПО ДРУГИ ПУТ:

У ПЕТАК.

ШАЉИВА ИГРА У 1 РАДЊИ, НАПИСАО С. ШЛЕЗИНГЕР, С НЕМАЧБОГ ПРЕВЕО М. ХРВ. СРБЕНДИЋ.

ОСОБЕ:

Мелер, банкар	Зорић.	Дори	Недељковић.
Валентина, њени му	Е. Савићева.	Шпанген.	Суботић.
Бернолд.	Лукић.	Збива се у купатилу у Немачкој.	

НА ПОСЛЕТКУ:

3. а.) „Постојница,“ од Шуберта и Листа. б.) „Велике варијације“ само за леву руку уђешене о химни: „God save the Queen,“ од Драјшока, свира на клавиру г. Јованка Стојковићева.
4. а.) „Баук,“ од Шуберта и Листа. б.) „Српске песме,“ од Корнела Станковића (оп 6.), свира на клавиру г. Јованка Стојковићева.

ПОЧЕТАК У 7 И ПО А СВРШЕТАК У 10 САХАТА.